

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. október 18.

**MEZŐGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Fontos tudnivalók

A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra kizárólag a megadott pontszámok adhatók.

A megadott pontszámok további bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van. Az így kialakult pontszámok csak egész pontok lehetnek.

I. TESZTFELADATOK**Egyszerű választás**

(Helyes válaszonként 1–1 pont)

1. C
2. D
3. A
4. C
5. B
6. C
7. B
8. D
9. B
10. D

Ötféle asszociáció

(Helyes válaszonként 1–1 pont)

- 11.1. C
- 11.2. D
- 11.3. B
- 11.4. A
- 11.5. E

- 12.1. D
- 12.2. E
- 12.3. A
- 12.4. B
- 12.5. C

- 13.1. E
- 13.2. A
- 13.3. B
- 13.4. D
- 13.5. C

- 14.1. C
- 14.2. E
- 14.3. A
- 14.4. B
- 14.5. D

Egyszerű hibakutatás

(Helyes válaszonként 1–1 pont)

- 15. H
- 16. I
- 17. H
- 18. H
- 19. I
- 20. I
- 21. I
- 22. H
- 23. H
- 24. I
- 25. H
- 26. I
- 27. I
- 28. I
- 29. I
- 30. H
- 31. H
- 32. I
- 33. H
- 34. H

II. NYÍLT FELADATOK

1.

Hazánk éghajlatát kialakító tényezők felsorolása:

- földrajzi szélesség, (1 pont)
- tengerszint feletti magasság és a tengertől való távolság, (1 pont)
- domborzat, (1 pont)
- a talaj borítottsága, (1 pont)
- a földfelszín anyaga. (1 pont)

Napsugárzás:

- napsütéses órák száma: 1700–2100 óra/év, (1 pont)
- szerepe a növények életében:
 - az asszimilációhoz szolgáltatja a fényenergiát, (1 pont)
 - időtartama alapján lehetnek hosszú- és rövidnappalos növények. (1 pont)

A levegő hőmérséklete:

- évi átlagos középhőmérséklet: 10 °C, (1 pont)
- területi eloszlás: legmelegebb a délkeleti, leghidegebb az északkeleti országrészben, (1 pont)
- hatása a növényekre:
 - károsak a késő tavaszi fagyok és a kora őszi fagyok, (1 pont)
 - a téli hideg elviselésének mértéke jelenti a növények télállóságát, (1 pont)
 - a magas hőmérséklet, főként csapadékhányal párosulva, káros. (1 pont)

Szél:

- uralkodó szélirány: északi, északnyugati, északkeleti (1 pont)
- a szél növénytermesztési hatásai:

fokozza a növények és a talaj párolgását,	(1 pont)
hatására a növények megdőlhethetnek,	(1 pont)
a talajt elhordhatja,	(1 pont)
segíti a beporzást,	(1 pont)
csökkenti a késő tavaszi és kora őszi fagyveszélyt.	(1 pont)
Csapadék:	
– évi átlagos mennyiség: 500–700 mm,	(1 pont)
– területi eloszlás: legtöbbször a nyugati országrészben, legkevesebb az Alföld közepén,	(1 pont)
– a csapadék és formáinak növénytermesztési jelentősége:	
hazánkban a legbizonytalanabb éghajlati elem, hiányában aszály lehet,	(1 pont)
csapadékbőség esetén belvíz jöhet létre, és eróziót okozhat,	(1 pont)
a káros csapadékformák károsíthatják a növényeket: ónos (ólmos) eső, jégeső,	(1 pont)
hasznos: a növények vízforgalmához nélkülözhetetlen: eső, hó, dara.	(1 pont)
Az 1. kérdés összesen:	(25 pont)
2.	
<u>A betakarítás célja:</u> a termelés célját szolgáló növény vagy növényi rész hasznosításra való összegyűjtése.	(1 pont)
<u>A betakarítás termékei:</u>	
– főtermékek: ide tartoznak a termelés elsődleges célját szolgáló növényi részek (pl. mag, burgonyagumó, répagyökér, dohánylevél stb.),	(1 pont)
– melléktermékek: a főterméken kívül még hasznosítható növényi részek (pl. gabonaszalma, kukoricaszár, cukorrépafej stb.),	(1 pont)
– hulladékok: a földön maradó és a földre lehulló, nem hasznosítható növényi maradványok.	(1 pont)
<u>A betakarítás munkafolyamatai:</u>	
– a növény vagy növényi rész elválasztása a termőföldtől, illetve a növényi maradványoktól, a hulladéktól (levágás a szár tövénél, kihúzás a földből stb.),	(1 pont)
– a termékek összegyűjtése a földön,	(1 pont)
– a főtermék szétválasztása a mellékterméktől (pl. magvak kicséplése, a répa lefejelése stb.),	(1 pont)
– a termékek lehordása a földről, elszállítása a tárolás, tartósítás, a felhasználás vagy a további feldolgozás helyére.	(1 pont)
<u>A szemes termények betakarítása:</u>	
– a szemes termények főterméke a mag,	(1 pont)
– melléktermékei a szár és levélrészek, a virágzat maradványai,	(1 pont)
– a betakarítás ideje rendszerint a mag teljes érettségének állapota,	(1 pont)
– a szemes termények betakarítása arató-cséplőgéppel túlnyomórészt egy menetben történik.	(1 pont)
<u>A szálaskarmányok betakarítása:</u>	
– a szálaskarmányokat a magérés előtt, zöld állapotban takarítjuk be,	(1 pont)
– a betakarítást általában a virágzás idején vagy a virágzás előtti közvetlen időszakban végezzük,	(1 pont)
– a szálaskarmányok betakarítása egyszerű munkafolyamat, a növényzet levágásából, valamint összegyűjtéséből és lehordásából áll.	(1 pont)
A 2. kérdés összesen:	(15 pont)

III. VÁLASZTHATÓ FELADATOK

„Az állati eredetű nyersanyagok előállítási folyamata” témakört választók feladata:

Takarmányozási technológia	Takarmányozási módok
A takarmányfogyasztás mértékétől függő	étvágy szerint, adagolt
A takarmányfogyasztás módjától függő (honnan?)	vályúból, önetetőből
A takarmány fizikai állapotától függő	szálas, szecskázott, száraz
A takarmányellátás szervezésétől függő	évszakonként változó, monodiétás, javított monodiéta

(Helyes válaszonként 1–1 pont, összesen 10 pont)

„A kertészeti alapismeretek” témakört választók feladata:

1.

A)	<u>igaz</u> - <u>hamis</u>
B)	<u>igaz</u> - <u>hamis</u>
C)	<u>igaz</u> - <u>hamis</u>
D)	<u>igaz</u> - <u>hamis</u>
E)	<u>igaz</u> - <u>hamis</u>

(Helyes válaszonként 1–1 pont, összesen 5 pont)

2.

Alföldiek: Csongrád, Hajós–Baja, Kunság

Dunántúliak: Ászár–Neszmély, Badacsony, Balatonfüred–Csopak, Balaton-felvidék, Etyek–Buda, Mór, Pannonhalma, Somló, Sopron, Balatonboglár, Balatonmelléke, Pécs, Szekszárd, Villány, Tolna

Észak-magyarországiak: Bükkalja, Eger, Mátra, Tokaj

(Csak a helyesen megnevezett 1 alföldi, 3 dunántúli és 1 észak-magyarországi borvidék esetében adható pont.)

(Helyes megnevezésenként 1–1 pont, összesen 5 pont)